

Tài liệu hướng dẫn trả lời câu hỏi **bài 1 trang 13 SGK Ngữ văn 9 tập một** phần trả lời câu hỏi mục Luyện tập, [soan bài Sử dụng một số biện pháp nghệ thuật trong văn bản thuyết minh](#) chi tiết và đầy đủ nhất.

Đề bài

Đọc văn bản "*Ngọc Hoàng xử tội ruồi xanh*" (Sgk Tr.14) và trả lời các câu hỏi:

- a.** Văn bản có tính chất thuyết minh không? Tính chất ấy thể hiện ở những điểm nào? Những phương pháp thuyết minh nào đã được sử dụng?
- b.** Văn bản thuyết minh này có nét gì đặc biệt? Tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật nào?
- c.** Các biện pháp nghệ thuật ở đây có tác dụng gây hứng thú và làm nổi bật nội dung cần thuyết minh hay không?

Trả lời bài 1 trang 13 SGK Ngữ văn 9 tập 1

Trả lời chi tiết

Văn bản trên thực chất là một bài thuyết minh, cung cấp tri thức về loài ruồi.

- Lời của Ruồi thuyết minh về

- Tính chất chung về họ, giống, loài
- Tập tính sinh sống: sinh đẻ, đặc điểm cơ thể...

- Lời của Thiên Tào thuyết minh về tác hại, nguyên nhân gây ra tác hại của loài ruồi xanh.

- Lời của luật sư thuyết minh về cấu tạo bộ phận cơ thể của ruồi xanh.

Các phương pháp thuyết minh bằng:

- Định nghĩa: ruồi thuộc họ côn trùng.
- Phương pháp phân loại: các loại ruồi.
- Dùng số liệu: số vi khuẩn, số lượng sinh sản.
- Liệt kê: mắt, chân.

b. Nét đặc biệt của văn bản thuyết minh đó là:

- Hình thức: giống như văn bản tường thuật một phiên toà.

- Nội dung: giống như câu chuyện kể về loài ruồi.

Những biện pháp nghệ thuật: Bên cạnh các phương pháp thuyết minh, văn bản thuyết minh được trình bày như một văn bản tường thuật một phiên tòa và có sử dụng biện pháp nghệ thuật kể chuyện, miêu tả, ẩn dụ, nhân hoá...

c. Các biện pháp nghệ thuật được sử dụng để thuyết minh khiến cho văn bản trở nên sinh động và hấp dẫn hơn, vừa là truyện vui vừa học thêm tri thức.

Trả lời ngắn gọn

a. Văn bản có tính thuyết minh:

- Thể hiện ở việc giới thiệu về loài ruồi có hệ thống:

- Tính chất chung về họ, giống, loài
- Tập tính sinh sống: sinh đẻ, đặc điểm cơ thể...
- Cung cấp những kiến thức đáng tin cậy về loài ruồi: giữ gìn vệ sinh, phòng bệnh, ý thức diệt ruồi

- Những phương pháp thuyết minh được sử dụng:

- Nêu định nghĩa: thuộc họ côn trùng, hai cánh, mắt lưới
- Phương pháp phân loại: các loại ruồi
- Phương pháp dùng số liệu: số vi khuẩn, số lượng sinh sản
- Phương pháp liệt kê: các đặc tính của ruồi

b, Nét đặc biệt:

- Hình thức: giống văn bản thuật lại phiên tòa
- Nội dung: giống chuyện kể về loài ruồi

- Những biện pháp nghệ thuật:

- Nhân hóa
- Liệt kê

c. Các biện pháp nghệ thuật ở đây có tác dụng gây hứng thú cho bạn đọc nhỏ tuổi, vừa truyện vui vừa cung cấp thêm tri thức.

Tham khảo thêm cách trình bày khác

Văn bản thuộc thể loại truyện vui, thuộc kiểu thuyết minh có sử dụng một số biện pháp nghệ thuật. Ở đây, yếu tố thuyết minh và yếu tố nghệ thuật kết hợp rất chặt chẽ.

a) Tính chất thuyết minh: giới thiệu loài ruồi một cách khoa học “Con là Ruồi xanh, thuộc họ côn trùng, hai cánh mắt lưới”.

- Họ, giống, loài (định nghĩa, phân loại). “Họ hàng con rất đông, gồm Ruồi trâu, Ruồi vàng, Ruồi giấm...”;
- Tập tính sinh sống, sinh đẻ (số liệu). “Một đôi ruồi, trong một mùa từ tháng tư đến tháng tám nếu đều mẹ tròn con vuông sẽ đẻ ra 19 triệu tỉ con ruồi, ảnh hưởng xấu tới môi trường sinh thái”.
- Đặc điểm cơ thể (liệt kê). “Một là nuôi sống nơi dơ bẩn, mang nhiều vi trùng gieo rắc bệnh tật, Bên ngoài ruồi mang 6 triệu vi khuẩn, trong ruột chứa đến 28 triệu vi khuẩn”.

- Những phương pháp thuyết minh đã được sử dụng là: Phương pháp giải thích, phương pháp liệt kê, phương pháp dùng số liệu và phương pháp phân loại.

b) Nét đặc biệt của bài này là sự lôi cuốn, thú vị. Sở dĩ như thế vì tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật nhân hoá, sáng tạo, tưởng tượng linh hoạt như dựng và nhân vật Ngọc Hoàng, luật sư...

c) Các biện pháp nghệ thuật như nhân hoá, dựng lên các nhân vật hư cấu làm cho bài văn hấp dẫn, gây hứng thú và làm nổi bật lên nội dung cần thuyết minh.

Trên đây là nội dung trả lời câu hỏi bài 1 trang 13 SGK Ngữ văn 9 tập 1 do Đọc Tài Liệu tổng hợp và biên soạn giúp các em tham khảo để **soạn bài Sử dụng một số biện pháp nghệ thuật trong văn bản thuyết minh** trong chương trình [soạn văn 9](#) được tốt hơn trước khi đến lớp.